

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 • 50 • 2009

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПАНОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF PANOV v. UKRAINE)**

(Заява № 21231/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 грудня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

10/05/2010

Це рішення набуло статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Панов проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (*Peer Lorenzen*), Голова,
Рената Ягер (*Renate Jaeger*),
Карел Юнгвірт (*Karel Jungwiert*),
Райт Маруст (*Rait Maruste*),
Марк Віллігер (*Mark Villiger*),
Миряна Лазарова-Трайковська (*Mirjana Lazarova Trajkovska*),

судді,

Михайло Буроменський (*Mykhaylo Buromenskiy*), суддя *ad hoc*,
та Клаудія Вестердік (*Claudia Westerdiek*), Секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 17 листопада 2009 року
постановляє таке рішення, яке було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа була розпочата за заявою (№ 21231/05), яку 17 травня 2005 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянин України пан Ігор Миколайович Панов (далі — заявник).
2. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — пан Юрій Зайцев з Міністерства юстиції.
3. 20 січня 2009 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про заяву Уряд. Також було вирішено розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви одночасно (пункт 3 статті 29 Конвенції).

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1958 році та проживає у м. Києві, Україна.
5. З 18 квітня 1997 року до 10 липня 2003 року заявник обіймав посаду судді Голосіївського районного суду м. Києва.
6. 19 липня 2002 року Святошинський районний суд м. Києва встановив, що заявник з 1999 року мав право на поліпшення житлових умов. Він вирішив, що Державне казначейство України має перерахувати 177 650 грн¹ Голосіївському районному суду м. Києва на придбання квартири для заявника та його родини.

¹ На час події 34 131,60 євро.

7. 22 листопада 2004 року Міністерство юстиції України повідомило заявника про те, що виконавчий лист було повернуто Державним казначейством України без виконання і що рішення має бути виконано за рахунок Державної судової адміністрації України.

8. Рішення, про яке йдеться, залишається невиконаним через, як стверджувалося, відсутність коштів.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідно до пункту 7 статті 44 Закону України «Про статус суддів», якщо суддя потребує поліпшення житлових умов, йому має бути надана квартира або будинок упродовж шести місяців з моменту обрання. Судді також можуть пізніше приватизувати цю квартиру або будинок.

10. Решта відповідних положень національного законодавства викладена у рішенні від 29 червня 2004 року у справі «*Войтенко проти України*» (*Voitenko v. Ukraine*), заява № 18966/02, пп. 20–22.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 1, 8, 13 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

11. Заявник скаржився на те, що невиконання рішення суду, постановленого на його користь, порушило його права, гарантовані статтями 1 та 8 Конвенції і статтею 1 Першого протоколу. Він також скаржився за статтею 13 Конвенції на те, що не було ефективного засобу юридичного захисту щодо його скарг.

12. Суд вважає, що скарги заявника мають розглядатися за статтею 13 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу, що передбачають таке:

Стаття 13

«Кожен, чії права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права».

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

А. Прийнятність

13. Уряд стверджував, що у справах щодо тривалого невиконання рішень, постановлених на користь заявників, не можна встановити жодних порушень статті 1 Першого протоколу окремо від пункту 1 статті 6 Конвенції, тому що встановлення порушення першого положення засновується на висновках щодо останнього. Оскільки заявник не скаржився, а Суд за власною ініціативою не кваліфікував скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції, то у цій справі не можна припускати існування порушення цього положення для встановлення порушення статті 1 Першого протоколу. Отже, скарги заявника за статтею 13 Конвенції є також неприйнятними.

14. Заявник не погодився з цим.

15. Суд зазначає, що стаття 1 Першого протоколу є незалежним положенням, застосування якого не залежить від того, чи посилається заявник на інші статті Конвенції, чи ні. Більш того, Суд неодноразово встановлював, що відсутність у заявника можливості отримати виконання рішення, постановленого на його/її користь, становить порушення права на мирне володіння майном, визначеного у першому реченні першого пункту статті 1 Першого протоколу (див., серед багатьох інших джерел, рішення від 29 червня 2004 року у справі «*Войтенко проти України*» (*Voytenko v. Ukraine*), заява № 18966/02, п. 53). Відповідно скарга заявника за статтею 13 Конвенції розглядається у зв'язку з його скаргами за статтею 1 Першого протоколу.

16. Суд зазначає, що заява не є явно необґрунтованою у розумінні пункту 35 Конвенції. Він також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Тому вона повинна бути визнана прийнятною.

В. Суть

17. Заявник повторив свою позицію щодо того, що тривале невиконання рішення, постановленого на його користь, та відсутність будь-яких ефективних засобів юридичного захисту щодо цього становили порушення його прав, гарантованих статтею 13 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу.

18. Уряд не надав жодних зауважень щодо суті справи.

19. Суд зазначає, що рішення, постановлене на користь заявника, залишалось невиконаним протягом семи років та чотирьох місяців.

20. Суд також зазначає, що він вже встановлював порушення статті 1 Першого протоколу у справах щодо тривалого невиконання рішень,

постановлених на користь заявників (див., наприклад, вищенаведене рішення у справі «*Войтенко проти України*» (*Voytenko v. Ukraine*), п. 55, та рішення від 11 січня 2005 року у справі «*Дубенко проти України*» (*Dubenko v. Ukraine*), заява № 74221/01, п. 51; також див. рішення від 17 січня 2008 року у справі «*Лопатюк та інші проти України*» (*Lopatyuk and Others v. Ukraine*), заяви № 903/05 *et seq.*, пп. 14, 15 та 22).

21. Вивчивши усі наявні у нього документи, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту або аргументу, здатних переконати його дійти іншого висновку у цій справі.

22. Відповідно у цій справі було порушення статті 1 Першого протоколу у зв'язку з тривалим невиконанням рішення, постановленого на користь заявника.

23. Насамкінець Суд повторює, що він неодноразово постановляв, що у законодавстві України немає засобів юридичного захисту щодо невиконання рішень національних судів, постановлених проти органів державної влади (див., серед багатьох інших джерел, вищенаведене рішення у справі «*Войтенко проти України*» (*Voytenko v. Ukraine*), п. 48). Він не вбачає жодних підстав відійти від цієї практики у цій справі. Відповідно у цій справі також було порушення статті 13 Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

25. Заявник не подав вимог щодо справедливої сатисфакції. Відповідно Суд вважає, що немає підстав для присудження йому будь-якої суми відшкодування.

26. Проте він зазначає, що беззаперечним є те, що за державою все ще залишається обов'язок виконання рішення, про яке йдеться.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною.

2. *Постановляє*, що було порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

3. *Постановляє*, що було порушення статті 13 Конвенції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 10 грудня 2009 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(*Claudia Westerdiek*)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(*Peer Lorenzen*)
Голова